

Raision keskustan suunnittelukilpailu 2024, tavoitteiden ja arvosteluperusteiden hyväksyminen

Kaupunkikehitysjaosto 11.12.2023 § 97

Valmistelija: kaupunginarkkitehti Emma Kaitaa, etunimi.sukunimi@raisio.fi

Raision kaupungin keskustavisio on laadittu vuonna 2018. Visiosuunnitelmassa on kattavasti analysoitu keskustarakenteen nykytilaa ja sen potentiaaleja, mutta suunnitelman kokonaisrakenne kaipaa päivittämistä, jotta sitä voidaan hyödyntää alueen toteuttamista ohjaavan asemakaavoituksen pohjana.

Vision valmistumisen jälkeen E18 Turun kehätietä koskevat tarkentuneet tiesuunnitelmat Raision keskusta-alueelta on hyväksytty Traficomissa 30.6.2022 ja suunnitelma on lainvoimainen. Hankkeen toteutus odottaa valtion rahoituspäätöstä. Hankkeen toteutuksesta vastaa Väylävirasto.

Kaupunginvaltuuston 24.4.2023 (§ 51) hyväksymässä ympäristöohjelmassa vv. 2022–2025 Raision kaupungin tavoite on olla hiilineutraali vuonna 2030. Maankäytönsuunnittelussa tehtävillä päätöksillä on kauaskantoiset vaikutukset sekä ilmastonmuutoksen hillinnässä että siihen sopeutumisessa.

Vuoden 2023 aikana laaditussa Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelmassa on esitetty pyöräilyn pääverkko 2035. Keskusta-alueeseen liittyy keskeisiä pääreittejä ja keskustan läpi on esitetty useita puuttuvia yhteistarpeita, joita tarvitaan maankäytön kehittyessä tai olemassa olevan reitin jatkuvuuden takia.

Kaupunginhallituksen 13.11.2023 hyväksymän kaavoitusohjelman mukaan ydinkeskustaa lähialueineen tulee käsitellä joukkoliikenneakselin solmukohtana sekä kaupungin strategian mukaisesti elinvoimaisena ja rohkeasti uudistuvana kokonaisuutena.

Kaavoituspalvelut käynnistää valmistelun Raision keskustan suunnittelukilpailun järjestämiseksi vuoden 2024 aikana, yhteistyössä Suomen Arkkitehtiliitto SAFA:n kanssa. Kilpailu järjestetään kutsukilpailuna. Kilpailualueen alustavan aluerajauksen koko on noin 38 hehtaaria. Kilpailun tavoitteena on päivittää Raision keskustavisio mm. edellä mainittujen suunnitelmien ja ohjelmien tavoitteet huomioiden. Tarkoituksena on luoda Raision kaupungille kestävä ja elinvoimainen, arkkitehtuuriltaan ja ympäristöltään laadukas keskusta.

Liitteenä olevassa tiedostossa on kilpailualueen alustava aluerajaus esitettyinä opaskartalla, ilmakuvassa, asemakaavakartalla ja osayleiskaavakartalla.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Eero Vainio
Päätösehdotus	Kaupunkikehitysjaosto merkitsee valmistelun tilan tiedoksi.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunkikehitysjaosto 06.03.2024 § 18

Valmistelija: kaupunginarkkitehti Emma Kaitaa, etunimi.sukunimi@raisio.fi

Kaavoituspalvelut valmistelee Raision keskustan suunnittelukilpailun järjestämistä vuoden 2024 aikana yhteistyössä Suomen Arkkitehtiiliitto SAFA:n kanssa. SAFA:n kilpailutoimikunnan nimeänä kilpailutuomaristoon osallistuu arkkitehti Johanna Vuorinen.

Johanna Vuorinen on perustajaosakas Kangas & Vuorinen Arkkitehdit Oy:ssä (2001-), ja omaa pitkän kokemuksen kaupunkisuunnittelun saralta. Toimisto on menestynyt monissa maankäytön ja rakennussuunnittelun arkkitehtuurikilpailuissa - viimeisimpinä jaetut kilpailuvoitot Kaarinan keskustan ideakilpailussa 2023 ja Keravan asemanseudun ideakilpailussa 2022. Toimiston tunnetuimpia töitä on kilpailuvoiton myötä syntyneet Ahvenanmaan merenkulkumuseon laajennus (2012). Vuorinen on myös kokenut tuomari niin yleisissä kuin kutsukilpailuissa (2002-).

Kilpailun valmistelua on pohjustettu kaupunkiorganisaation sisäisessä, monialaisessa lähtöaineisto- ja tavoitetilaisuudessa 31.1.2024 ja Kestävä Raisio -työryhmän kokoontumisessa 6.2.2024. Tilaisuuksissa käytiin läpi alueelle aiemmin tehtyjä suunnitelmia ja selvityksiä, kilpailuprosessin etenemistä sekä käytiin keskustelua alueen lähtöaineistojen kattavuudesta ja mm. kaupungin viestinnän roolista keskustan kehittämisen eri vaiheissa. Keskusta-alueen kehittämisen strategisista jatkoaskeleista käytiin lisäksi keskustelua kaupungin johtoryhmässä 13.2.2024.

Kilpailuohjelman valmistelu on käynnissä ja kokouksessa esitellään valmistelun tämän hetken tilanne. Aikataulutavoitteena on, että:

- kilpailuohjelma valmistuu maaliskuun 2024 loppuun mennessä kaupunkikehitysjaoston ja SAFA:n kommenttien perusteella sekä asiakirjan aineistoja laajasti täydentäen
- kilpailu käynnistetään toukokuussa 2024
- kilpailun ratkaisu julkistetaan joulukuussa 2024

Kilpailuohjelmaluonnos on luettavissa sähköisessä kokousjärjestelmässä.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Eero Vainio
Päätösehdotus	Kaupunkikehitysjaosto merkitsee valmistelun tilan tiedoksi.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunkikehitysjaosto 08.04.2024 § 30

Valmistelija: kaupunginarkkitehti Emma Kaitaa, etunimi.sukunimi@raisio.fi

Raision keskustan suunnittelukilpailun valmistelu on edennyt ja aluerajaus tarkentunut. Suunnittelualueeseen kuuluu Raisiontien eteläpuolelle sijoittuva ydinkeskusta-alue, Hulvelan aluetta sekä kaupungin hallintokortteli. Suunnittelualueen pinta-ala on 33,3 ha. Lisäksi alueeseen liittyy kolme tarkastelualueetta, joiden pinta-ala on yhteensä 25,5 ha. Tarkastelualueiden osalta tulee tutkia erityisesti kevyenliikenteen kulun liittyminen ja jatkuvuus suunnittelualueelle.

Kutsukilpailun osallistujat valitaan julkisen ilmoittautumismenettelyn mukaisesti hankintailmoituksessa ilmoitettujen kriteerien perusteella. Suunnittelukilpailua koskeva ilmoitus julkaistaan huhtikuussa Cloudiassa.

Tarkistettu aikataulutavoitte on, että

- kaupunkikehitysjaosto ja kilpailun valittu tuomaristo hyväksyvät kilpailuohjelman erillisessä kokouksessa
- ilmoittautumismenettely avataan huhtikuussa
- kilpailu käynnistetään 3.6.2024
- kilpailuehdotusten palautus on 7.10.2024
- ehdotukset asetetaan julkisesti nähtäville lokakuun lopulla
- kilpailun ratkaisu julkistetaan joulukuussa 2024.

Aikataulua tarkistetaan tarvittaessa uudelleen.

Liitteinä ovat suunnittelualueen raja-alue opaskartalla, ilmakuvassa ja asemakaavoitusta ohjaavalla keskikaupungin osayleiskaavalla.

Kilpailuohjelmaluonnos (päiväty 4.4.2024) on luettavissa sähköisessä kokousjärjestelmässä.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Eero Vainio
Päätösehdotus	Kaupunkikehitysjaosto <ol style="list-style-type: none">1. päättää hyväksyä keskustakilpailua koskevan aluerajauksen2. valitsee tuomaristoon kolme jäsentään3. merkitsee kilpailuohjelman valmistelun tilan tiedoksi.
Päätös	Asiasta käydyn keskustelun jälkeen kaupunkikehitysjaosto päätti yksimielisesti <ol style="list-style-type: none">1. hyväksyä keskustakilpailua koskevan aluerajauksen lisäksi, että suunnittelualueeseen sisällytetään pohjoinen tarkastelualue2. valita tuomaristoon Hannele Lehto-Laurilan, Elisa Vuorisen ja Mikko Kangasojan3. merkitä kilpailuohjelman valmistelun tilan tiedoksi.

Kaupunkikehitysjaosto 22.04.2024 § 34
1555/02.08.00/2023

Valmistelija: kaupunginarkkitehti Emma Kaitaa, etunimi.sukunimi@raisio.fi

Kaavoituspalvelut on jatkanut Raision keskustan suunnittelukilpailun kilpailuohjelman ja siihen liittyvän aineiston valmistelua. Kilpailuohjelmaan on täydennetty mm. lähtötietoja ja kilpailuteknisiä ohjeita sekä seuraavat kilpailun tavoitteet ja arvosteluperusteet.

Kilpailun tavoitteet

Kutsukilpailun tavoitteena on luoda Raision kaupungille rohkeasti uudistettu, kestävä ja elinvoimainen, arkkitehtuuriltaan ja ympäristöltään laadukas keskusta. Kilpailun tarkoituksena on kartoittaa erilaisia ratkaisumahdollisuuksia ja löytää periaateratkaisu alueen vaihteellaisen asemakaavoituksen ja rakentamista ohjaavan laatukäsikirjan pohjaksi.

Kilpailun tavoitteet on johdettu kaupungin strategiasta, keskikaupungin osayleiskaavasta, keskustavision päivitysanalyysistä, ympäristöohjelmasta sekä kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelmasta.

Kilpailuohjelmassa esitetyt tavoitteet Raision tulevalle keskustalle ovat:

1. Urbaani, vihreä ja viihtyisä asuinympäristö
 - Raision kaupunkimainen keskusta tarjoaa tulevaisuudessa kodin yhä useammalle asukkaalle.
 - Arki on keskustassa sujuvaa ja monimuotoisuus näkyy niin asuntotarjonnassa kuin viherympäristössä.
 - Luonnon monimuotoisuuden edistäminen ja hulevesiratkaisujen integrointi on luonteva osa tiivistä, kaupunkimaista keskustarakennetta.
 - Tunnelikannen julkinen tila on selkeästi jäsennöity ja viihtyisä kohtaamispaikka. Alue on miellyttävä ja virikkeellinen kaikkina vuodenaikoina.
2. Monella kulkumuodolla saavutettavissa oleva kävelykeskusta
 - Raision keskustassa liikkuminen on esteetöntä, turvallista ja sujuvaa.
 - Ympäristö ja kaupunkitila houkuttelee valitsemaan kestävän liikkumisen tapoja kulkea.
 - Kävelyn ydinalueena toimivaa keskustaa kehitetään joukkoliikenteen solmukohtana, joka mahdollistaa myös raitiotieliikenteen toteuttamisen.
 - Alueella on helppo orientoitua ja saattoliikenne ja tavaralogistiikka on sujuvaa.
 - Pysäköintiratkaisut vähentävät tarvetta katutilan pysäköinnille.
3. Elämää sykkivä palvelukeskus ja paikallisen kaupunkikulttuurin vetovoimaa
 - Keskustaan luodaan rohkeasti uudistettua, toiminnoiltaan vaihtelevaa ja sekoittunutta kaupunkirakennetta.
 - Alueella korostuu monipuolinen kulttuuri-, palvelu- ja työpaikkatarjonta.
 - Uudistuvassa keskustassa katutasen tilat tarjoavat elämyksellisiä ja yhteisöllisiä kohtaamispaikkoja ympärivuotisesti.
 - Keskustan sydämenä sykkii aktiivinen ja toiminnallisesti monipuolinen tori.
 - Arkkitehtuuri ja kaupunkikuvan laatu on korkeatasoista ja urbaani taide on arjessa läsnä.

Kilpailun arvosteluperusteet

Arvostelussa kiinnitetään huomiota siihen, että ehdotus on kilpailun tavoitteiden ja annettujen suunnitteluohjeiden mukainen.

Kilpailuehdotusten arvioinnissa painottuvat:

- Arkkitehtonisesti, kaupunkikuvallisesti ja maisemallisesti korkeatasoinen kokonaisote
- Ilmastoviisaat ratkaisut, luonnon monimuotoisuuden ja vuodenaikojen vaihtelun huomioon ottaminen
- Kaupunkitilojen viihtyisyys, toimivuus ja korkeatasoisuus
- Liikenteen sujuvuus, kevyenliikenteen kulun toimivuus ja kaupunkiseudun keskeisen joukkoliikenneakselin vahvistaminen
- Eri väestöryhmien huomioon ottaminen
- Tulevaisuuden asumisratkaisujen ja arkkitehtuurin kestävyys
- Vaihteittain toteuttamisen vaihtoehdot
- Toteutus- ja jatkokehityskelpoisuus

Kokonaisnäkemysten innovatiivisuus ja johdonmukaisuus sekä kaupunkikuvallinen laatu on keskeisempää kuin ohjeellisten määrällisten mitoitustavoitteiden toteutuminen tai yksityiskohtien virheettömyys.

Aikataulu

Aikataulutavoitteena on, että

- kilpailuohjelma, ilmoittautumismenettely ja kilpailijoiden valintaperusteet julkaistaan hankintailmoituksessa huhtikuun aikana
- tarkistettu ja täydennetty kilpailuohjelma tuodaan kaupunkikehitysjaoston tietoon kokoukseen 10.6.2024. Kilpailusta järjestetään aloitusseminaari kesäkuussa, kun osallistujat on valittu.
- kilpailuehdotusten palautus on 7.10.2024
- ehdotukset asetetaan julkisesti nähtäville ja kommentoitavaksi lokakuun lopulla
- kilpailun ratkaisu julkistetaan joulukuussa 2024.

Liitteenä on Keskustan suunnittelukilpailun kilpailuohjelma (kk-jaosto 22.4.2024). Kilpailuohjelma on salassa pidettävä julkisuuslain 6 §:n 1 momentin 2 kohdan perusteella.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Eero Vainio

Päätösehdotus

Kaupunkikehitysjaosto

1. hyväksyy kilpailuohjelman tavoitteet

2. hyväksyy kilpailun arvosteluperusteet

3. merkitsee valmistelun aikataulun tiedoksi

4. hyväksyy liitteenä olevan 22.4.2024 päivätyn kilpailuohjelman hankintailmoituksen valmistelun pohjaksi ja oikeuttaa kaavoituspalvelut tekemään aineistoon tarvittavia muutoksia ja tarkistuksia.

Päätös

Niko Toivonen liittyi kokoukseen tämän asian aikana klo 16.11.

Jari Salonen poistui kokouksesta tämän asian aikana klo 17.13.

Niko Toivonen oli poissa tämän asian aikana klo 17.17-17.21.

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti lisäyksellä, että kaupunkikehitysjaosto oikeuttaa kaavoituspalvelut tekemään tarvittavat tarkistukset myös kilpailuohjelmaan.